

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ ЯК ОРГАН ПАРЛАМЕНТСЬКОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ФІНАНСІВ: СТАТУС ТА ПОВНОВАЖЕННЯ

Фукус Н.А.,

к.е.н., доцент кафедри правового регулювання економіки
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Уложенко В.М.,

старший викладач кафедри правового регулювання економіки
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

У статті надано загальну характеристику Рахункової палати України як органу державного фінансового контролю. Проаналізовано повноваження Рахункової палати в контексті нового Закону України «Про Рахункову палату». Розкрито необхідність набуття Рахунковою палатою України статусу вищого органу фінансового контролю. Обґрунтовано перспективи розвитку діяльності Рахункової палати України як органу зовнішнього державного фінансового контролю з урахуванням європейського досвіду.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, зовнішній державний фінансовий контроль, внутрішній державний фінансовий контроль, Рахункова палата України, Верховна Рада України, парламентський фінансовий контроль, вищий орган фінансового контролю, Конституція України, Закон України «Про Рахункову палату», фінансовий аудит, аудит ефективності, експертиза проекту Закону «Про Державний бюджет України», публічні кошти.

Fuks N.A., Ulozhenko V.N. / СЧЕТНАЯ ПАЛАТА УКРАИНЫ КАК ОРГАН ПАРЛАМЕНТСКОГО КОНТРОЛЯ В СФЕРЕ ФИНАНСОВ: СТАТУС И ПОЛНОМОЧИЯ / Киевский национальный экономический университет им. Вадима Гетьмана, Украина

В статье дана общая характеристика Счетной палаты Украины как органа государственного финансового контроля. Проанализированы полномочия Счетной палаты Украины в контексте нового Закона Украины «О Счетной палате». Раскрыта необходимость приобретения Счетной палатой Украины статуса высшего органа финансового контроля. Обоснованы перспективы развития деятельности Счетной палаты Украины как органа внешнего государственного финансового контроля с учетом европейского опыта.

Ключевые слова: государственный финансовый контроль, внешний государственный финансовый контроль, внутренний государственный финансовый контроль, Счетная палата Украины, Верховный Совет Украины, парламентский финансовый контроль, высший орган финансового контроля, Конституция Украины, Закон Украины «О Счетной палате», финансовый аудит, аудит эффективности, экспертиза проекта Закона «О Государственном бюджете Украины», публичные средства.

Fuks N.A., Ulozhenko V.N. / ACCOUNTING CHAMBER OF UKRAINE AS A BODY OF PARLIAMENTARY CONTROL OF FINANCE: STATUS AND POWERS / Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ukraine

The article includes the general characterization of the Accounting Chamber of Ukraine as the body of state financial control. Pronounced that the Accounting Chamber is the unique phenomenon in the sphere of state financial control, the body of financial control of special competence. The role of Accounting Chamber of Ukraine as the body of parliamentary control in financial sphere is revealed. The Accounting Chamber act on the behalf of Supreme Council of Ukraine, which means on behalf of people of Ukraine. The major authority of this body of state financial control is the performance of financial audit and efficiency audit related to flow of funds in the State budget on Ukraine and conducting the charges from it. In other words this refers to control of flow and discharge of public funds that actually belong to people of Ukraine. The activity of such control-financial body in Supreme Council provides the ability to make the necessary decisions on the basis of summaries of experienced specialists in financial sphere for parliament. The stages of development of national legislation in part of defining the statuses of Accounting Chamber of Ukraine are defined. The powers of Accounting Chamber are analyzed in the context of new Law «On Accounting Chamber». The necessity of Accounting Chamber gaining of supreme body of financial control status is disclosed. Functions that give the ability to body of state financial control to gain the status of supreme body of financial control are estimated. Perspectives of development of the activity of Accounting Chamber of Ukraine as the body of external state financial control with taking into account the European experience are justified.

Key words: state financial control, external state financial control, internal state financial control, Accounting Chamber of Ukraine, Supreme Council of Ukraine, parliamentary financial control, supreme body of financial control, Constitution of Ukraine, Law «On Accounting Chamber», financial audit, efficiency audit, the draft Law «On the State Budget of Ukraine», public funds.

Реформування системи державного фінансового контролю, як й інших сфер діяльності, відбувається в Україні перманентно, будь-які зміни не мають комплексного характеру, а тому їх ефективність нижча за очікувану. Зокрема, це стосується питання удосконалення законодавчого забезпечення діяльності Рахункової палати України відповідно до Лімської декларації керівних принципів контролю, яку було прийнято на IX конгресі Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (The International Organization of Supreme Audit Institutions, INTOSAI) 01 січня 1977 року [1]. Це базовий принциповий документ, який, хоча з точки зору міжнародного права не має обов'язкового характеру, проте справив відчутний вплив на розвиток вищих органів фінансового контролю в багатьох країнах, оскільки містить основні філософські та концептуальні підходи, визначає цінності демократичності та незалежності вищих органів фінансового контролю.

Враховання рекомендацій Лімської декларації керівних принципів контролю передбачає внесення доповнень до таких нормативно-правових актів України, як Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР [2],

Закон України «Про Рахункову палату» від 02 липня 2015 року № 576-VIII [3], а також вирішення питання щодо прийняття базового спеціального Закону «Про державний фінансовий контроль» або «Про систему державного фінансового контролю», оскільки закон, який нині є основним для здійснення державного фінансового контролю – Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26 січня 1993 року № 2939-XII не визначає поняття «зовнішній державний фінансовий контроль», «внутрішній державний фінансовий контроль» і регламентує діяльність лише центрального органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю, яким є Державна фінансова інспекція України.

Проблеми побудови ефективної системи державного фінансового контролю в Україні, удосконалення діяльності Рахункової палати України з урахуванням європейського та світового досвіду є предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців та практиків як економістів, так і юристів, зокрема, таких, як Барановський О. І., Вороно-

ва Л. К., Гетманець О. П., Ковальчук А. Т., Кучерявенко М. П., Мельничук В. Г., Невідомий В. І., Нищімна С. О., Піхоцький В. Ф., Роговенко Д. С., Савченко Л. А., Симоненко В. К., Стефанюк І. Б., Федосов В. М., Хімичева Н. І. та ін. Проте, на нашу думку, недостатньо дослідженими лишаються правові питання набуття Рахунковою палатою України статусу вищого органу фінансового контролю, зокрема, з урахуванням прийняття 02 липня 2015 року нового Закону України «Про Рахункову палату».

Метою статті є визначення статусу Рахункової палати України як органу парламентського контролю у сфері фінансів, її ролі в системі органів спеціальної компетенції фінансового контролю та здійснення аналізу нормативно-правового забезпечення її діяльності на предмет відповідності визначенням у світовій практиці підходам.

Нині існуюча в Україні система державного фінансового контролю є достатньо розгалуженою, включає в себе численні, часто не пов'язані між собою органи, які з наукових позицій важко назвати системою, а саме: Рахункову палату України, Міністерство фінансів України, Державну казначейську службу, Державну фінансову інспекцію, Державну фіскальну службу України, Національну комісію з цінних паперів і фондового ринку, Національну комісію, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг, Національний банк України, Пенсійний фонд України, Державну службу фінансового моніторингу України та ін. З наведеного переліку більшість органів державного фінансового контролю, за винятком Рахункової палати України та Національного банку України, є органами виконавчої влади, а, отже, належать до органів внутрішнього (урядового) державного фінансового контролю. Особливе місце в системі державного фінансового контролю належить Рахунковій палаті України – органу парламентського контролю та Національному банку України – центральному банку держави, тому про них йдеться у Конституції України.

Незважаючи на тривале за часом формування системи державного фінансового контролю, наше суспільство досі не має гарантії законного, цільового і ефективного використання публічних коштів, що акумулюються для забезпечення суспільних потреб. У розвинутих країнах таким гарантом, як правило, виступає незалежний вищий орган зовнішнього фінансового контролю. Аналіз стандартів INTOSAI та кращої світової практики показує, що зовнішній контроль має здійснювати законодавча (представницька) влада і незалежний орган державного фінансового контролю спеціальної конституційної компетенції, основним завданням якого є – контролювати виконавчу владу. В Україні вищим органом зовнішнього державного фінансового контролю фактично є Рахункова палата України. Однак для набуття останньою такого статусу першочерговим є удосконалення законодавчої бази діяльності даного органу парламентського контролю у сфері фінансів. Однією з важливих подій останнього часу в контексті вищезазначеного стало прийняття 02 липня 2015 року Верховною Радою України нового Закону України «Про Рахункову палату».

Реалізація Верховною Радою України – органом законодавчої (представницької) влади своїх повноважень у сфері державного зовнішнього фінансового контролю через Рахункову палату України є одним з чотирьох способів здійснення парламентського контролю нарівні з реалізацією Верховною Радою України відповідних повноважень безпосередньо, або через Комітет Верховної Ради України з питань бюджету чи спеціально створювані тимчасові спеціальні та тимчасові слідчі комісії Верховної Ради України. Водночас можна виділити три рівні взаємодії Рахункової палати України з парламентом: як з єдиним (цілісним) органом законодавчої влади; з парламентськими комітетами; з окремими народними депутатами.

Рахункова палата України є унікальним явищем у сфері державного фінансового контролю, органом фінансово-

го контролю особливої компетенції, спеціальним органом, який діє від імені Верховної Ради України, тобто від імені народу України. Така модель контролю покликана забезпечувати громадянам можливість здійснювати контроль за надходженням та витрачанням публічних коштів, які фактично належать народу України. Діяльність такого контрольно-фінансового органу при Верховній Раді України уможливило прийняття парламентом необхідних рішень, спираючись на висновки досвідчених фахівців у сфері фінансів, що загалом веде до підвищення якості самого контролю. Рахункова палата України є органом публічного фінансового контролю. Правова природа Рахункової палати України визначається функцією парламентського контролю Верховної Ради України, проте вона не є органом парламенту, тобто не є органом фінансового контролю законодавчої влади. Рахункова палата України є незалежним органом спеціальної конституційної компетенції.

Рахункова палата України як орган зовнішнього контролю державних фінансів функціонує в Україні з 1997 року, є постійно діючим органом контролю, який утворений Верховною Радою України і є їй підзвітним. Як зазначає Мельничук В. Г., система дієвого державного фінансового контролю складається з двох однаково важливих частин: внутрішнього (урядового) державного фінансового контролю (Міністерство фінансів України, Державна фінансова інспекція України, Державна казначейська служба України, Державна фіскальна служба України тощо) та зовнішнього – незалежного державного фінансового контролю та державного аудиту (Рахункова палата України) [4, с. 59]. З цього виходить, що Україна обрала одну з двох провідних моделей організації спеціалізованого державного фінансового контролю, яка є притаманною країнам континентальної системи права (Німеччині, Франції, Італії, Австрії, Іспанії, Польщі та іншим європейським державам), де контрольні функції покладено на утворені вищими органами влади рахункові палати, які водночас є незалежними у внутрішніх та зовнішніх питаннях їхньої діяльності. Загалом на сьогодні подібні до Рахункової палати інститути контролю, які входять до Міжнародної (INTOSAI) та Європейської (EUROSAI) організацій найвищих органів фінансового контролю функціонують у 117 країнах світу [4, с. 60].

З наведеного можна зробити висновок, що Рахунковій палаті України відведено у системі державного фінансового контролю роль вищого органу фінансового контролю. Однак набуття такого статусу є можливим за наявності відповідних норм у законодавстві, насамперед, в Конституції держави. Так, згідно з ч. 1 ст. 18 Лімської декларації керівних принципів контролю основні контрольні повноваження вищого органу контролю мають бути визначені у Конституції, а деталі можуть бути встановлені законом. При цьому, як зазначається у ч. 3 цієї ж статті Декларації, об'єктом контролю вищого контрольного органу є державні фінанси загалом, незалежно від того, чи відображені вони в національному бюджеті чи ні. Отже, ті частини державних фінансів, які не включені до національного бюджету, не повинні виводитися з-під контролю вищого контрольного органу. Враховуючи зазначену норму, в Декларації про загальні принципи діяльності вищих органів фінансового контролю держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав, прийнятій у Києві 08 червня 2001 року, під вищими органами фінансового контролю розуміються державні органи, головною функцією яких є зовнішній контроль за управлінням державними фінансовими ресурсами й державною власністю в порядку, встановленому національним законодавством.

Визначення статусу, функцій та повноважень Рахункової палати України, як показує аналіз законодавчої бази, яка регулює діяльність даного контрольного органу від початку його створення, на різних історичних етапах його функціонування різняться. Тому, вважасмо за необхідне простежити етапи розвитку вітчизняного законодавства в

частині визначення статусу Рахункової палати України на основі норм Конституції України, спеціального закону – Закону України «Про Рахункову палату» та інших нормативно-правових актів, чинних у відповідний період:

I етап (1996-2004 роки). Створення Рахункової палати України – органу державного фінансового контролю, якому належить стати вищим в системі державного фінансового контролю, розпочалося із прийняттям Верховною Радою України 28 червня 1996 року Конституції України та 11 липня 1996 року Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» (втратив чинність). Відповідно до ст. 98 Конституції України у першій редакції, Рахункова палата України від імені Верховної Ради України мала здійснювати контроль за використанням коштів Державного бюджету України. Закон України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» визначив статус даного контрольно-фінансового органу як постійно діючого вищого органу державного фінансово-економічного контролю (ч. 1 ст. 1) та вищого незалежного органу фінансово-економічного контролю Верховної Ради України (ст. 36). А в п. 1 ч. 1 ст. 2 Закону першим серед завдань Рахункової палати України називалася організація і здійснення контролю за своєчасним виконанням дохідної та видаткової частин Державного бюджету України, витратами бюджетних коштів, у тому числі коштів загальнодержавних цільових фондів, за обсягами, структурою та їх цільовим призначенням.

Порівнюючи норми цих нормативно-правових актів, можна дійти висновку, що Конституція України в першій редакції жорстко обмежувала основні контрольні повноваження Рахункової палати України, не даючи підстав для набуття останньою статусу вищого органу фінансового контролю, що всупереч Конституції України було визначено у Законі України «Про Рахункову палату Верховної Ради України». Зазначена проблема була вирішена Конституційним Судом України, згідно з Рішенням якого від 23 грудня 1997 року № 7-зп у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» (справа про Рахункову палату) окремі положення Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» були визнані неконституційними, зокрема, щодо визначення Рахункової палати вищим органом державного фінансово-економічного контролю, закріплення за ним повноважень з організації і здійснення контролю за виконанням дохідної частини Державного бюджету України.

Конституційний Суд України встановив, що Верховна Рада України в Законі України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» змінила конституційно встановлене найменування Рахункової палати та її призначення, застосувавши в Законі більш широке розуміння поняття «державний фінансово-економічний контроль», фактично навівиши розширене тлумачення ст. 98 Конституції України, підтвердженням чого слугувало прийняття Верховною Радою України Постанови «Про тлумачення статті 98 Конституції України» від 01 жовтня 1996 року № 389/96-ВР (втратила чинність).

14 січня 1998 року до Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» парламентом були внесені зміни, внаслідок яких він дістав назву – Закон України «Про Рахункову палату». Однак ч. 1 ст. 1, п. 1 ч. 1 ст. 2 та ст. 36, які визначали статус Рахункової палати України, лишилися у незмінній редакції. Зміни до зазначених статей Закону були внесені 23 січня 1998 року.

II етап (2004-2010 роки). 08 грудня 2004 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Конституції України» № 2222-IV, яким, зокрема, були внесені зміни до ст. 98 Конституції України, яка визначає основні контрольні повноваження Рахункової палати України. Відтепер цей контрольно-фінансовий орган мав

здійснювати від імені Верховної Ради України контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням. Варто зазначити, що нова редакція ст. 98 Конституції України від 08 грудня 2004 року лишилася не врахованою у п. 1 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про Рахункову палату», що видно з наступних редакцій даного документу.

III етап (2010-2013 роки). Докорінно змінило ситуацію Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року № 20-рп/2010 у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 08 грудня 2004 року № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України), згідно з яким була відновлена первісна редакція ст. 98 Конституції України, що позбавило таким чином Рахункову палату України повноважень в частині контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України, а суспільство – можливості отримання повної, прозорої та об'єктивної інформації щодо стану національної економіки та державних фінансів.

IV етап (2013-2015 роки). Відповідно до Закону України «Про внесення змін до статті 98 Конституції України» від 19 вересня 2013 року № 586-VII основне контрольне повноваження Рахункової палати України в Конституції України в черговий раз було визначено як здійснення контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням. Слід зазначити, що відповідні зміни до Закону України «Про Рахункову палату» було внесено майже через півтора року на підставі Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату» від 07 квітня 2015 року № 274-VIII.

V етап (2015 рік і дотепер). Як показує проведений аналіз законодавчої бази в частині визначення статусу та основних контрольних повноважень Рахункової палати України, за двадцять років даний контрольно-фінансовий орган не мав змоги зайняти належне йому місце в системі фінансового контролю та набути статусу вищого органу фінансового контролю, оскільки в основоположних з цих питань нормативно-правових актах – Конституції України та Законі України «Про Рахункову палату» від 11 липня 1996 року № 315/96-ВР не в повній мірі були враховані рекомендації Лімської декларації керівних принципів контролю 1977 року. Постало питання про необхідність модернізації законодавства, що регламентує діяльність Рахункової палати України. Врешті-решт 02 липня 2015 року Верховна Рада України прийняла новий Закон України «Про Рахункову палату», який набув чинності 09 серпня 2015 року.

Однак, незважаючи на появу нового Закону України «Про Рахункову палату», в якому ґрунтовніше визначаються питання функціональної, організаційної та фінансової незалежності даного контрольно-фінансового органу, повноваження Рахункової палати України (ст. 7 Закону) переважно лишилися у попередньо окреслених межах і пов'язані, зазвичай, з Державним бюджетом України. Так, до основних повноважень Рахункової палати України Закон відносить здійснення фінансового аудиту та аудиту ефективності, зокрема, стосовно надходження до державного бюджету податків, зборів, обов'язкових платежів, інших доходів та проведення витрат з нього; проведення експертизи поданого до парламенту проекту Закону «Про Державний бюджет України»; здійснення аналізу виконання Державного бюджету України та річного звіту про виконання Закону України «Про Державний бюджет України» та ін.

Загалом можна зробити висновок, що, незважаючи на проведене оновлення спеціального законодавства, що регулює діяльність Рахункової палати України, основне завдання – забезпечити законодавчі підстави для набуття нею статусу вищого органу фінансового контролю лишається невиконаним. Для цього Рахунковій палаті

Україні необхідно надати конституційний статус органу вищого фінансового контролю, поширити її контрольні повноваження на всю сферу державних фінансів; розширити мережу її територіальних органів тощо. На сьогодні, конституційна норма (ст. 98), яка визначає контрольні повноваження Рахункової палати України, не встановлює її незалежності – функціональної, організаційної та фінансової, а лише закладає основи створення Рахункової палати України, частково визначає її основні контрольні повноваження, а п. 16 ч. 1 ст. 85 Конституції України визначаються взаємовідносини парламенту з Рахунковою палатою України через механізм призначення на посади та звільнення з посад її Голови та інших членів.

Якщо чітко дотримуватися рекомендацій Лімської декларації керівних принципів контролю 1977 року, то Конституція України з метою надання Рахунковій палаті України статусу вищого органу фінансового контролю має містити норми щодо забезпечення необхідного ступеня незалежності вищого органу контролю (ч. 3 ст. 5, ст. 8 Декларації), незалежності членів вищого контрольного органу (ч. 2 ст. 6 Декларації), встановлення взаємовідносин між вищим органом контролю та парламентом (ст. 8 Декларації), закріплення за вищим органом контролю повноваження направляти щорічно свою доповідь про підсумки та висновки за результатами проведених ним перевірок до парламенту та інших компетентних державних органів (ч. 1 ст. 16 Декларації), основних контрольних повноважень вищого органу контролю (ч. 1 ст. 18 Декларації), які мають передбачати контроль за управлінням державними фінансами загалом, незалежно від того, чи відображені вони в національному бюджеті чи ні (ч. 3 ст. 18 Декларації). Лише за умови охоплення контрольними заходами з боку вищого органу фінансового контролю усіх сфер фінансової діяльності держави, незалежно від її відображення у національному (державному) бюджеті, можна сподіватися на те, що фінансовий контроль буде ефективним. Отже, вищий орган фінансового контролю є вищим лише тоді, коли в процесі реалізації контрольних повноважень охоплює всі сторони фінансової діяльності держави, всі процеси управління державними фінансовими ресурсами.

Слід зазначити, що вищезазначені норми в більшій мірі, проте не повній, що є важливим, знайшли відображення у Законі України «Про Рахункову палату» від 02 липня 2015 року (частково також були враховані у попередньому спеціальному законі від 11 липня 1996 року). Таким чином, можна стверджувати, що удосконалення вітчизняного законодавства в частині визначення статусу та повноважень Рахункової палати України переважно відбувається з урахуванням принципів Мексиканської декларації незалежності вищих органів фінансового контролю, яка була прийнята на XIX конгресі INTOSAI у листопаді 2007 року з метою забезпечення незалежності вищих

органів державного контролю у тих випадках, коли така незалежність не проголошена в Конституції держави, або проголошена лише формально.

Виходячи з вищезазначеного, вважаємо за доцільне висловити наступні висновки:

1. Відповідно до чинного законодавства Рахункова палата України не визнається вищим органом фінансового контролю, проте фактично є таким, тому необхідно продовжити удосконалення законодавства в частині визначення статусу Рахункової палати України з метою його приведення у відповідність із положеннями Лімської декларації керівних принципів контролю.

2. Рахункова палата, яка в Україні де-факто є органом зовнішнього державного фінансового контролю, не маючи законодавчо визначеного статусу вищого органу фінансового контролю, позбавлена, у порівнянні із аналогічними органами європейських країн, відповідних повноважень, які мають передбачати контроль за управлінням державними фінансами загалом, а не лише за рухом публічних коштів, що йдуть через національний (державний) бюджет, організаційно-координуючої функції, розгалуженої регіональної системи та реальних гарантій незалежності.

3. Нормами Конституції України фактично не передбачено незалежного статусу Рахункової палати України, що робить її діяльність потенційно вразливою. Особливо це стосується фінансової незалежності вищого органу фінансового контролю, що є основною умовою його самостійності, оскільки фінансові обмеження автоматично спричиняють обмеження діяльності.

4. Враховуючи необхідність перетворення сукупності органів державного фінансового контролю в систему, актуальним лишається прийняття Верховною Радою України Закону «Про державний фінансовий контроль» або «Про систему державного фінансового контролю», який би передбачав поділ органів державного фінансового контролю на органи внутрішнього державного фінансового контролю і зовнішнього державного фінансового контролю та визначав засади функціонування вищого органу фінансового контролю, утвореного на базі Рахункової палати України.

5. Враховуючи важливість реалізації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони, необхідно розробити відповідно до угоди (розділ 5, глава 3) низку заходів, спрямованих на співробітництво у сфері управління державними фінансами, зокрема, шляхом імплементації стандартів та методик Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю, а також врахування найкращого досвіду Європейського Союзу у сфері зовнішнього контролю державних фінансів із зосередженням особливої уваги на незалежності відповідних органів контролю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лімська декларація керівних принципів контролю від 01 січня 1977 року, схвалена IX конгресом Міжнародної організації вищих органів контролю [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=604_001.
2. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
3. Про Рахункову палату : Закон України від 02 липня 2015 року // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 36. – Ст. 360.
4. Піхоцький В. Ф. Організаційно-правові засади створення єдиної системи державного фінансового контролю / В. Ф. Піхоцький // ЕКОНОМІЧНИЙ ЧАСОПИС-XXI. – 2014. – № 11-12. – С. 57–60.